

EX-TABLE 111, HAMMEL

**Medlemsbrev
2021 Karl-Eriks år**

www.extable111.dk

Formand: Karl-Erik Fisker

Supleant: Leo Holm

Skriver: Leif Dalhoff

Venskab er livets medicin

Dato: 08-07-2021

Medlemsbrev no.: 4/2021

Næste møde 7-09-2021 kl. 18.00

Vært: Leo Holm.

Program/ansvarlig: Leo

3 minutter: Carl

Fraværende: Flemming og Leo.

Referat fra sidste møde:

Vi sang: Jyden han er stærk og sej.

3min: Vadstrup

6 veloplagte Extablere mødte op hos Fisker i hans forholdvise nye domicil.

Fisker havde planlagt en tur i nærområdet hvor han nu bor og havde velforberedt et foredrag inden vi gik en god lang tur og så på mange specielle bygninger m/m.

Han kunne sagtens skabe sig en levevej som tur guide på Århus.

Dejligt at han er faldet så godt til for jeg tror nok at ud fra de kommentarer der kom at det var de færreste der kunne tænke sig at bo så tæt.

Men det var virkelig interresant som Gammel Århus dreng at se udviklingen på Århus Ø.

Venlig Hilsen Leif.

3 minutter v/ Carl Erik:

Jeg har et par sønner der er emigreret til den anden side af Storebælt, og har som inkarneret jyde bemærket visse forskelle mellem vi mennesker, og de folk der er indfødte derovre.

Især på et område synes jeg de er noget for sig.

Hvis de har været så heldige at få gennemført et arbejde, er der ingen grænser for hvor meget de kan fortælle om hvor fantastisk de har udført det og hvor godt det blev, hvor vi jo nok bare ville konstatere at nu er det så gjort.

Jeg har en god bekendt der skulle hjælpe sin datter med et flytte fra en lejlighed til en anden. Som den gode og hjælpsomme far tog han selvfølgelig over til hovedstaden for at hjælpe. Datteren havde informeret om at flere af hedes indfødte venner ville komme for at hjælpe, men som han sagde var de knapt færdige med planlægningen, inden flytningen var overstået. Da det kom til de praktiske endte det med han bad dem om at gå, da de mest gik i vejen, mens de plaprede læs om hvad de alle sammen var fantastiske til at gøre.

Jysk til rejsebrug (Thor)

Når den fremmede foretager en rejse i Jylland, er der nyttige regler for, hvordan man skal opføre sig.

Man vil muligvis blive tilgivet sin mangel på forståelse af, hvad der er god skik i Jylland – *så 'rn nøj folk ka' jo æt gjør for te de æt æ jyder* – og enhver jyde vil tro, at den fremmede lider i stilhed under det. Men der er fem råd, som absolut bør iagttages:

Undgå overdrivelser!

Jyder underspiller. På dansk hedder det understatement, og det vækker ubehag hos jyder at høre københavnerne, fynboerne og lollikerne plapre løs med uhæmmet begejstring over et smukt panorama i det jyske landskab. Jyden ved det godt. Og når han falder helt i svime over landskabelig skønhed – eller en jysk øl – siger han: *De' æ æt så ring! Så 'rn da!* (Se næste afsnit).

Ingen komplimenter!

Den sikreste vej til at miste enhver form for respekt i en jydes øjne er, hvis du strør om dig med komplimenter. Et lille kort nik er rigeligt. Hvis du omtaler en jysk pige som "alletiderssuperdeluxe-cremedelacreme", kan enhver sige sig selv, at det er forkert, når det på jysk kort og godt hedder *knøw!* (Bare slå op i parløren!).

Når så dette råd er gledet ind på lystavlen, vil jyden ligne én, der skal henrettes – og tilføj: *Så 'rn da!* Jyden vil altid tage et forbehold, også selv om han inderst inde mener, at pigen er knøw.

Hold din kæft!

Der er intet, der vækker en jydes interesse, som en fremmed, der ikke forsnakker sig. Det ligefrem pirrer ham til at få noget at vide, og det giver ham den mistanke, at det måske er en jyde, der lever i hovedstaden under bekvemmelighedsflag.

Bliver du udsat for jysk gæstfrihed, skal du ikke sidde og fortælle værtinden, at det er alletiders mest udsøgte og vanvittigt velmagende kartofler i løgsovs. Hold din kæft og spis op! Men pas på: Det kan være, du pludselig får en frikadelle mere øst over på din tallerken med oplysningen om, at *Do ska' ha' en anden jen!* Det betyder ikke, at de andre frikadeller var fordærvede, men: én til. Hvis du siger, at du er mæt, får du et straffende blik og et *Do har godt a' et!* Smil og hold din kæft! Jysk gæstfrihed er stærkere kræfter, end du hidtil har været oppe imod.

Pas på pengene!

Jyder anser penge for at være et næsten accepteret betalingsmiddel – når man nu absolut har afskaffet vare-til-vare – og det er en tillidssag. Hvis du aflægger besøg i det, som københavnernes kalder et "sjælevaskeri" – på jysk kort og godt: værtshus – er det ikke sikkert, at du bliver afkrævet betaling for det første glas. Men hvis du efter bestilling lægger tegnebogen og siger: "Snup lige pengene selv, jeg skal lige telefonere...!"

Ja, så kan det godt være, at du nyder en vis agtelse. Men lad være med at sige "Tak, frøken. Det var pænt af Dem!" Jyder har et eller andet med at: *Folk ka' jo wær so ring, te de sejer De.* Mellem jyder er det almindeligt, at man spørger, hvad man bestiller. Og næste spørgsmål er: *Ka' do law no'n pæng mæ' de'?*

Jyder har stor sans for åndelige værdier og livets goder, hvis det bare ikke er til hverdag. Til hverdag drejer det sig om *å law pæng.* Og helst: *Manne pæng.* Ikke fordi man nødvendigvis har brug for dem, men fordi mange jyder har kureret et hold i nakken ved at sove på deres tegnebog.

Tja... Sådan er det bare!

Spar dine morsomheder!

Når melodi Grand Prix-sangen "Sku' du spør' fra no'n" i sin tid blev en klar vinder, var det på grund af jyske stemmer. Temaet i denne nationale sangskat passer jyder helt fint. Noget af det mest trættende en jyde kender er de spørgsmål, som fremmede anser for "fikse". Den finurlige københavnere, der bemærkede til sin jyske vært i spørgende form: "Men ligger det ikke lidt langt væk?" – Fik svaret: *Fra hwa?*

Men omvendt: hvis en jyde siger til den fremmede: *Do æ æt så towli' å høre (p)å'... do snakke jo helsens som en men'ske!* – Ja, så er der jackpot i anseelse... og så kan man rette ryggen, indtil tilføjelsen kommer: *Man sku' næsten tro, te do war jyde!*

Højere kan intet menneske nå.

JYSK TIL SELVHJÆLP

A		koltringsknæjt	skrald
	Jeg	teenager (dreng)	abegilde
allat		kowte	skrywwe,
	parat	kry	skriver,
aller		kuw	skrøw, hå skrøwn
	alvor	ko	skrev, har skrevet
affentow		kyw	skuel
	engang imellem	ked af det	skole
atter		kwældnætterstid	skumpi
	efter	kl. 21	skælm
awl		law	skywt
	jeg vil	mens	skørt
awten		liem	skålder
	aften	kost	skulder
bej		lisse soer	skålm
	bid	hvert øjeblik	skelne
beløwen		lot	slog
	begavet	lukket	fidusmager
bette		lowt	slytter
	lille	loft	skurk
bjeen		lyw	snåe
	ben	liv	snart
bjeentøw		lyww	speldos
	bentøj	bluse	ghettoblaster
bjesk		løjt	stjennbro
	mavebitter	lugt	stenbro
blyww		lørda-sønde	stjern
	blive	weekend	pande
bløw		løøs	stoww
	blev	læse	stue
bløwwen		løww	stripper
	blevet	leve	spand
blåå		løwwend	stråend
	blade	levende	strand
bojel		lå	stue
	bryllup, gilde	lagde	stor
bommesier		låå	suel

landlige trusser	lade	sol
bowser	mejje	sunken
benklæder	kl. 12	gået ned i pris
ett	mie	swot
ikke	mere	sort
farre	missen	syg'huws
færdig	minsandten	hospital
fjol	mue	taav
violin	mor	tabe
formedde	muen	tebååg
formiddag	morgen	tilbage
forhwingel	mæ jet	tefars
rundtosset	straks	på færde
fottevas	mærkend	tho
fremad (vorwärts)	marked	fordi
fowl	møj	tilme
fugl	meget	pålæg
framers	møj møj	tindt
køkken	meget skidt	tjente
fåe	naple	tolle
far	knap (nok)	skikkelig
fånøwet	nevren	towwle
fornøjet	skvadren	skør
fåtawt	næjjs	tratte
fortabt	næse	senil
fåwal	nærensti	trower, trown
farvel	nu da	tror, troede
gjaan (el. gjar)	nætter	twæring
gerne	aftensmad	kværulant
gjø, gjurd	nødde	tylle
gør, gjorde	nødig	drikke
hå gjoer	nøj	tys, tøgges, tøws
har gjort	noget	synes, mener
glee sæ	nøww	tys om
glæde sig	nøje	holder af
goer, gjek	o	tøtt
går, gik	på	syntes
hå gawn	oel	tændt
er gået	ål	tænkte
grunker	owwer	uer
penge	over	ord
gråen	piig	unnen
en smule	pige	frokost
gywt	pilikratværk	vinne
gift	pattebarn, skvat	vindue
haw	pløger (dawle pløger)	vuen
hav	hverdagstøj	vogn, bil

haww	ponni	væjjele
have	sysle med småting	vejrlig, vejr
hejgut (spel hejgut)	prånger	værrm
ta' gas på	forretningsmand	varme
hie	pææsjaen (pressejern)	væsegued
hedde	strygejern	værsgo
hoer	renlehjed	wan (hå wan)
hår	renlighed	været
howormslawn	riwelsbien	wejster
bidt af hugorm	ribbensteg	vest
kallepros	ræd	wo
kæphøj	bange	vores
karenme	rædle	wost
minsandten	afskyelig	ost
kaskisæ	ree	wot (el. wan) (hå wot)
måske	rede (fuglerede)	været
kjælle	ræjnn	ywesteblik
ustyrlig	regne	øjeblik
kjærk	ræjjnskaw	ywl
kirke	regnskab	jul
kjærngoer	råe	ywn
kirkegård	rar	øjne
kjørmes	sejje, såå, hå så	æ (æ kat, æ huws osv.)
kyndelmisse (2/2)	siger, sagde, har sagt	bestemt artikel
kjøv	sgi	æsle te
købe	sgu	pukle
klaww	sinde	ølkowws
klage	stille, rolig	ølkrus
klukker	sitter, sat, hå så	øwwe
øjne	sidder, sad, har siddet	over
klæjimon	sjøen	øwwedjøn
klæder, tøj	syn	overdyne
knæjt	skanker	ålde
dreng	ben	aldrig
knøw	skawn	åån
klog, dejlig	radmager	arne, pejs
kok	skjeffel	
hane	skefuld	
kons	skjot	
kun	skjorte	